

Raport o stanie gminy Wałbrzych za rok 2019

OCHRONA ŚRODOWISKA

SPIS TREŚCI

1	HAŁAS	2
2	GOSPODARKA ŚCIEKOWA.....	2
3	RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	2
4	INSTALACJA BUDZĄCA NIEPOKÓJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WAŁBRZYCHA MO – BRUK S.A.....	3
5	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	4
6	PROGRAM ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT	6
7	WAŁBRZYSKIE SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT	6

1 HAŁAS

Z uwagi na to, iż opracowana w 2018 r. Mapa akustyczna dla miasta Wałbrzycha wykazała przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu koniecznym stało się opracowanie Programu ochrony środowiska przed hałasem.

Przyjęty w dniu 31 stycznia 2019 r. Uchwałą Nr V/49/19 Rady Miejskiej Wałbrzycha Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wałbrzycha był pierwszym tego typu dokumentem opracowywanym dla miasta. Analizy przeprowadzone na etapie Mapy akustycznej Wałbrzycha wykazały, iż hałas drogowy stanowi dominujące źródło hałasu na terenie miasta, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania. W wyniku przeprowadzonych badań oraz wykonanej inwentaryzacji potrzeb, określono cel strategiczny - zmniejszenie liczby mieszkańców Wałbrzycha zagrożonych ponadnormatywnym hałasem o ok. 30% do 2028 r. Ponadto określono zadania krótkookresowe (wykonanie działań do roku 2023) i długookresowe (wykonanie działań do roku 2028).

2 GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha Nr LXI/626/2014 z dnia 15 maja 2014 roku zostały przyjęte zasady i tryb udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Wałbrzych na dofinansowanie kosztów inwestycyjnych związanych z porządkowaniem gospodarki ściekowej na terenie miasta Wałbrzycha.

Wprowadzone zasady mają na celu stworzenie efektywnego systemu odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wałbrzych, poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę jakości życia mieszkańców Wałbrzycha.

Dotacje obejmują realizację zadań inwestycyjnych polegających na budowie lub przebudowie przyłączy kanalizacyjnych do sieci kanalizacji sanitarnej i budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na realizację zadań inwestycyjnych w powyższym zakresie w 2019 r. wydatkowano kwotę w wysokości 26 011,36 zł.

3 RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.) co 2 lata sporządza się raporty z wykonania przyjętych programów ochrony środowiska. Mając powyższe na uwadze w 2018 r. przystąpiono do opracowania Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla miasta Wałbrzycha – miasta na prawach powiatu na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023.

W dniu 27.06.2019 r. na XII sesji Rady Miejskiej Wałbrzycha zaprezentowano Raport z wykonania programu ochrony środowiska.

Dokument ten przedstawiał dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie miasta Wałbrzycha oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez miasto, a także przez podmioty gospodarcze.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż stan środowiska na terenie miasta nie uległ pogorszeniu. Miasto sukcesywnie realizuje zadania z zakresu ochrony środowiska, kładąc szczególny nacisk na budowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, modernizację dróg i remonty chodników, a także ochronę powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację obiektów dydaktycznych i użyteczności publicznej, wymianę nie ekologicznych źródeł ciepła oraz usprawnianie zbiórki odpadów (m.in. azbest). Działania te w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do poprawy, jakości środowiska na obszarze miasta Wałbrzycha.

4 INSTALACJA BUDZĄCA NIEPOKÓJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WAŁBRZYCHA MO – BRUK S.A.

W 2019 r. na podstawie praw nabytych w decyzji Nr PZ 114/2007 (ze zm.) Wojewody Dolnośląskiego, obejmujących eksploatację instalacji:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przyjmowania odpadów ponad 10 Mg na dobę z wydzieloną kwaterą do składowania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest,
- Zakład Recyklingu Odpadów; odzysk odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ponad 10 Mg na dobę,

Spółka Mo-BRUK S.A. prowadzi w Wałbrzychu działalność związaną z przetwarzaniem, zbieraniem i wytwarzaniem odpadów.

Nadzór nad ww. działalnością prowadzony jest przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego jako organu właściwego w zakresie pozwolenia zintegrowanego oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska jako organu inspekcji ochrony środowiska.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego decyzją z dnia 23 września 2016 roku cofnął Spółce bez odszkodowania decyzję Wojewody Dolnośląskiego oraz zmieniającą tę decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Po złożeniu odwołania od ww. decyzji, Minister Środowiska decyzją z dnia 19 kwietnia 2017 roku utrzymał w mocy decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Decyzja ta została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Do Sądu Skarżący złożył również wniosek o wstrzymanie wykonanie zaskarżonej decyzji. WSA w Warszawie postanowieniem z dnia 17 lipca 2017 roku postanowił wstrzymać wykonanie zaskarżonej decyzji, a wyrokiem z dnia 17 listopada 2017 roku uchylił zaskarżoną decyzję Ministra Środowiska. Wyrok WSA w Warszawie został zaskarżony do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez Spółkę Mo-BRUK S.A. oraz Ministra Środowiska.

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2019 r. sygn. akt. II OSK 3116/18, Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargi kasacyjne złożone od wyroku WSA w Warszawie.

Wobec powyższego Prezydent miasta Wałbrzycha pismem z dnia 13.09.2019 r. zwrócił się do Ministra Środowiska z prośbą o szybką, merytoryczną i wszechstronną ocenę sprawy. Minister Środowiska przy piśmie z dnia 24.09.2019 r. zapewnił Prezydenta, że po przekazaniu przez Sąd akt sprawy, dokonana zostanie ich analiza w aspekcie ww. wyroków, celem wydania rozstrzygnięcia uwzględniającego zalecenia sądów.

Składowisko odpadów posiada cztery kwatery, z czego jedna z nich przeznaczona jest do składowania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (kwatery II).

Decyzją z dnia 15 maja 2018 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego wyraził Spółce Mo-BRUK S.A. zgodę na zamknięcie kwatery nr II składowiska, tj. kwatery na odpady niebezpieczne, zawierające azbest, określając jednocześnie m.in. techniczny sposób zamknięcia kwatery, sposób i termin rekultywacji (do 15.10.2022 r.). Na zamknięcie kwatery I Marszałek Województwa Dolnośląskiego wyraził zgodę decyzją z dnia 16 marca 2012 r. Natomiast zgodę na zamknięcie kwatery nr IV składowiska określając jednocześnie m.in. techniczny sposób zamknięcia kwatery, sposób i termin rekultywacji (do 31.12.2022 r.) Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał decyzją z dnia 20 stycznia 2017 r.

W związku z całkowitym zapełnieniem ostatniej kwatery Składowiska Odpadów Przemysłowych zlokalizowanego w Wałbrzychu przy ul. Górniczej 1, tj. kwatery III, Zarząd Mo- BRUK S.A. poinformował, że ostatecznie zakończono składowanie odpadów na przedmiotowym składowisku. W związku z powyższym Spółka skierowała w dniu 20 marca 2019 r. do Urzędu Marszałkowskiego wnioski o wydanie zgody na zamknięcie ostatniej kwatery składowiska.

W dniach 14 do 15 marca 2019 r. Państwowa Straż Pożarna w Wałbrzychu przeprowadziła na terenie zakładu przy ul. Górniczej 1 i 4 czynności kontrolno-rozpoznawcze, zaś w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości dot. stanu dróg pożarowych, wszczęła postępowanie administracyjne. Ww. postępowanie zostało zakończone w związku z usunięciem stwierdzonych przez PSP nieprawidłowości.

Decyzją z dnia 2 kwietnia 2019 r. Wojewoda Dolnośląski utrzymał w mocy Decyzję Prezydenta Miasta Wałbrzycha z dnia 4.12.2018 r., którą wniesiono sprzeciw do zamiaru przystąpienia do wykonania robót budowlanych polegających na kształtowaniu istniejącej skarpy kwatery nr II składowiska odpadów przemysłowych oraz kształtowaniu i wzmocnieniu skarpy od strony wewnętrznej drogi technicznej przy ul. Górniczej 1 w Wałbrzychu (dz. nr 26/3obręb nr 40 Podgórze). Ww. decyzja oraz decyzja ją poprzedzająca zostały uchylone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 17.09.2019 r. sygn. akt. II SA/Wr 408/19.

Z UWAGI NA TO, IŻ ZAPRZESTANIE PROWADZENIA PRZEDMIOTOWEJ DZIAŁALNOŚCI NA TERENIE WAŁBRZYCHA JEST KWESTIĄ WAŻNĄ SPOŁECZNIE, PREZYDENT W DALSZYM CIĄGU ZAMIERZA MONITOROWAĆ DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ORGANY ODPOWIEDZIALNE ZA NADZÓR NAD WW. INSTALACJAMI, A WSZELKIE NIEPRAWIDŁOWOŚCI ZGŁASZAĆ DO ORGANÓW ŚCIGANIA.

5 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Normy jakości powietrza, którym oddychamy w Wałbrzychu są przekraczane tylko w sezonie zimowym i jest to związane z okresem grzewczym. To wtedy stare kotły spalając paliwa stałe emitują do atmosfery największą ilość szkodliwych pyłów i gazów.

Jednym ze sposobów poprawy stanu jakości powietrza jest wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne. Przez lata obowiązywania Uchwały Nr LXI/625/2014 w sprawie określenia zasad i trybu udzielenia dotacji ze środków budżetu Gminy Wałbrzych na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie miasta Wałbrzycha, zostało udzielonych blisko tysiąc dofinansowań na łączną kwotę ponad 4,3 mln złotych.

W dalszym ciągu na wypłatę oczekuje blisko 350 wniosków na kwotę około 1,5 mln złotych - wypłaty dotacji prowadzone są na bieżąco. Realizacja programu wspierania odejścia od spalania paliw stałych niskiej jakości

w przestarzałych urządzeniach grzewczych pozwala na znaczną likwidację niskiej emisji w miejscu jej powstawania, a więc w miejscu przebywania ludzi.

Kolejnym działaniem podjętym przez Gminę Wałbrzych jest staranie się o pozyskanie zewnętrznych środków finansowych z funduszy unijnych.

Pod koniec 2019 roku Gmina Wałbrzych dostała zapewnienie o przyznaniu dofinansowania na realizację projektu grantowego - poddziałanie 3.3.4 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT AW (typ 3.3 e: Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii – projekty dotyczące zwalczania emisji kominowej).

Obecnie Gmina Wałbrzych wspólnie z 14 innymi Gminami Aglomeracji Wałbrzyskiej jest w trakcie przygotowywania dokumentacji na potrzeby otwarcia naborów wniosków od mieszkańców.

Zgodnie z przepisami od dnia 1 lipca 2018 r. na terenie Gminy Wałbrzych wprowadzono nakazy mające na celu wyeliminować do 1 lipca 2028 roku z użytku wszystkie przestarzałe urządzenia grzewcze mające znaczący wpływ na jakość powietrza, którym oddychają mieszkańcy.

Tabela 1. Wyniki pomiarów dla stacji Wałbrzych - Wysockiego w roku 2019 r.

CZAS	SO ₂ Dwutlenek siarki ³) [µg/m ³]	NO ₂ Dwutlenek azotu [µg/m ³]	NO _x Tlenki azotu [µg/m ³]	C ₆ H ₆ Benzen [µg/m ³]	PM ₁₀ Pył zawieszony PM ₁₀ [µg/m ³]
Styczeń	9,1	18	27	1,3	31
Luty	7,4	19	33	1,1	32
Marzec	7,3	13	19	1,2	25
Kwiecień	5,8	16	21	1,5	38
Maj	3,3	12	16	0,9	17
Czerwiec	1,4	9	12	0,8	18
Lipiec	1,9	9	12	0,6	15
Sierpień	2,6	12	16	0,8	14
Wrzesień	2,8	11	17	0,7	13
Październik	5,2	13	24	1,2	25
Listopad	7,3	14	24	1,4	23
Grudzień	5,2	12	21	1,2	19
wartość średnia	5,0 (poz. dop.: 20 µg/m ³)	13 (poz. dop.: 40 µg/m ³)	20 (poz. dop.: 30 µg/m ³)	1,1 (poz. dop.: 5 µg/m ³)	22 (poz. dop.: 40 µg/m ³)

CZAS	SO ₂ Dwutlenek siarki ³) [µg/m ³]	NO ₂ Dwutlenek azotu [µg/m ³]	NO _x Tlenki azotu [µg/m ³]	C ₆ H ₆ Benzen [µg/m ³]	PM ₁₀ Pył zawieszony PM ₁₀ [µg/m ³]
minimum	1,4	9	12	0,6	13
maksimum	9,1	19	33	1,5	38

6 PROGRAM ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wałbrzych w 2019 roku został przyjęty uchwałą nr VII/71/19 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 marca 2019 roku.

U podstaw Programu leżą dwie ustawy – ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która mówi o konieczności ochrony ludzi przed bezdomnymi zwierzętami oraz ustawa o ochronie zwierząt, która obliguje Gminę do ochrony bezdomnych zwierząt.

Program był konsultowany z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami w Polsce oraz z Polskim Związkiem Łowieckim. W ramach realizacji programu planowane było wykonanie m. in. zabiegów sterylizacji oraz kastracji wolno żyjących kotów oraz usypianie ślepych miotów.

Koty do zabiegów sterylizacji i kastracji mogły być zgłaszane przez właścicieli nieruchomości, opiekunów społecznych, a także osoby prywatne, przy czym do wniosku należało dołączyć zaświadczenie potwierdzające bezdomność zgłaszanych kotów wydane przez Straż Miejską lub Schronisko dla Zwierząt w Wałbrzychu. Koty skierowane do zabiegów sterylizacji/kastracji były wypuszczane w miejsce ich wcześniejszego bytowania.

Całkowity koszt sterylizacji, kastracji oraz usypiania ślepych miotów poniosła Gmina Wałbrzych.

W ramach realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wałbrzych w 2019 roku”:

- złożono do Urzędu Miejskiego 44 wnioski na wykonanie bezpłatnych zabiegów dla 369 kotów, złożone przez 37 osób,
- 41 wnioski rozpatrzono pozytywnie – wydano skierowania na wykonanie zabiegów dla 362 kotów,
- w przychodni weterynaryjnej wykonano 252 zabiegi, w tym zabieg kastracji wykonano 87 razy, sterylizacji 161 oraz usypianie ślepego miotu 4 razy.

7 WAŁBRZYSKIE SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT

Schronisko dla Zwierząt w Wałbrzychu istnieje od lat siedemdziesiątych XX wieku.

Jego zadaniem jest zabezpieczenie bezdomnych i bezpańskich zwierząt domowych z terenu Gminy Wałbrzych oraz na podstawie zawartych umów z terenów Gminy Jedlina Zdrój, Gminy Szczawno-Zdrój, Gminy Stare Bogaczowice i Gminy Czarny Bór.

Do celów działania schroniska zaliczają się ponadto:

- poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt, promowanie adopcji,
- ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację zwierząt,
- promowanie prawidłowych postaw i zachowania człowieka w stosunku do zwierząt,
- współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Wałbrzychu w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, a szczególnie wścieklizny,
- wspieranie i organizacja ruchu społecznego na rzecz ochrony zwierząt i wspierania zwierząt porzuconych i bezdomnych.

Podopiecznymi Schroniska są wyłącznie psy i koty.

Liczba pomieszczeń dla zwierząt w Schronisku to:

- 56 boksów dla psów (w tym boksy kwarantanny i izolatki),
- 8 pomieszczeń dla kotów (w tym pomieszczenia kwarantanny i izolatki),
- 4 wybiegi dla psów.

Dozór nad zwierzętami w schronisku sprawują opiekunowie zwierząt. Schronisko dysponuje własnym transportem oraz sprzętem specjalistycznym do łapania i przewozu zwierząt.

W schronisku funkcjonuje całodobowy dyżur, którego pracownicy zajmują się odławianiem niebezpiecznych zwierząt – po otrzymaniu zgłoszenia od Straży Miejskiej w Wałbrzychu.

Schronisko objęte jest stałym nadzorem weterynaryjnym. Do 30.06.2019 r. opiekę weterynaryjną sprawowała Lecznica TRI-VET ze Szczawna Zdroju, a od 01.07.2019 r. opiekę weterynaryjną sprawuje Przychodnia Weterynaryjna ŁAPKA z Wałbrzycha. Wszystkie zwierzęta są na bieżąco badane, chipowane, odrobaczone, odpchlone, odkleszczane, kastrowane/sterylizowane, a także szczepione (przeciwko wściekliznie oraz chorobom zakaźnym). W razie potrzeby wykonywane są dodatkowe zabiegi i operacje.

W schronisku zwierzęta są karmione gotową karmą suchą i mokrą. Na terenie jednostki funkcjonuje ponadto kuchnia, w której w razie potrzeby można przygotowywać dodatkowe, uzupełniające posiłki dla psów i kotów.

Ważnym aspektem działalności schroniska jest prowadzenie akcji edukacyjnych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, a także aktywizowanie grup społecznych na rzecz pomocy schronisku i zwierzętom (rozwój i wspieranie wolontariatu).

Tabela 2. Schronisko - statystyka za 2019 r.

	PSY	KOTY
Liczba przyjęć zwierząt do schroniska	371	236
Liczba adopcji zwierząt	160	137
Liczba oddanych zwierząt do właścicieli	160	12
Stan zwierząt na dzień 31.12.2019 r.	98	52

W 2019 r. zrealizowano następujące zadania:

- utworzono nowe, dodatkowe pomieszczenie izolatki dla chorych kotów,
- utworzono nowe, dodatkowe pomieszczenie do przetrzymywania zdrowych kotów,
- utworzono nowe boksy dla psów, w tym boksy ogrzewane,
- rozbudowano system monitoringu,
- zakupiono nowy samochód do przewozu zwierząt (zakup ze środków Wałbrzyskiego Budżetu Partycypacyjnego),
- zainstalowano inkubator dla małych zwierząt.